

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 001136/2014-5522 számon kiadom.

MÁSOLAT

... eredeti okirattal mindenben
... egyező hiteles másolat.

Jóváhagyta:

Lebanov József
főosztályvezető

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 01. 18-tól

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: komplex szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelmény-modulok témaköreit tartalmazza

A Népi kézműves adott szakmairányának megfelelő szakmatörténeti, néprajzi, anyagismereti, szakmai ismereti, technológiai, munkavédelmi elméleti tudásanyagának, valamint a népi vállalkozás működtetéséhez kapcsolódó ismeretek bemutatása.

A tételekhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet és a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

1.A. Beszéljen a magyar nyelvterület szövő kultúrájában a takácsokról és a népi szövés mintakincséről, jellegzetességeiről!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, a tételhez illő képsor.

1.B. Ön egy műhelyt, műhelygalériát szándékozik kialakítani magának. Milyen szempontok alapján választja ki vállalkozásának helyszínét, telephelyét? Hol nyitna műhelygalériát? Milyen információkat, és hogyan gyűjtene össze a vállalkozás sikerességének megalapozásához? Mik a műhely kialakításának szempontjai az Ön mestersége esetében?

2.A. Beszéljen a takács szőttesek készítésének előkészületeiről, a tervezés lépéseiről, a feladat elvállalásától, a szövés megkezdéséig!

A tételhez használható segédeszköz: Nincs segédeszköz

2 B. Műhelyének belső berendezését alakítja ki. Milyen feltételeket kell megteremteni a műhely működésére vonatkozóan? Milyen szempontokat kell figyelembe venni, milyen engedélyeket kell beszerezni? Van-e lehetősége arra saját szakmájában, hogy a szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzését ütemezze, ha igen, milyen módon?

**3.A. Megadott minták alapján elemezzen szövött anyagokat, jellemezze az alap-
kötéseket!**

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott szövött textil minták

**3.B. Vállalkozást indít. Milyen alapanyagokat, segédanyagokat szükséges saját
mestersége esetében készletként tárolni? Mik az anyagbeszerzés lehetséges
forrásai, milyen módon tudja azokat beszerezni? Mutassa be az alapanyagok,
segédanyagok tárolásának szabályait az Ön mestersége területén! Milyen
feltételek, technológiai folyamatok szükségesek az alapanyagok munkához való
előkészítéshez?**

**4.A. Melyek a leggyakrabban használt alapanyagok a takács- és paraszt szőttéseknél?
Beszéljen a pamutról!**

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott szövött , pamut textil
minták, valamint a gyapotot ábrázoló képek

**4.B. Műhelyének kialakítását tervezi. Milyen szempontokat kell figyelembe vennie a
raktározás területén?**

**Beszéljen az alap- és segédanyagok, környezetre káros anyagok, hulladékok,
félkész és késztermékek elhelyezéséről!**

5.A. Beszéljen a len és kender felhasználásáról a magyar szövés-kultúrában!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott szövött, len és kender textil darabok, valamint a lent és a kendert ábrázoló képek

5.B. Vásárba kapott meghívást. Milyen szempontokat vesz figyelembe a visszajelentkezés-kor? Hogyan, milyen szempontok szerint választja meg vásárra vitt portékáit? Milyen promóciós, reklám anyagot visz magával? Hogyan, milyen módon rendezi be standját, hívja fel a vásárlók figyelmét önmagára, portékáira?

6.A. Beszéljen a fonalokról, cérnákról. Milyen változások jelzik a fonás fejlődésének történetét?

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott fonal és cérna mintadarabok

6.B. Olyan vásárba kapott meghívást, ahol mesterségbemutatót is kell tartania. Milyen technikát (technikákat) és milyen munkafázisokat mutatna be az érdeklődőknek? Hogyan készül fel otthon e feladatra? Hogyan rendezi be a standját, miként oldja meg az árusítást a mesterségbemutató mellett?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: komplex szóbeli vizsgatevékenység

7.A. Mi a felvetés célja, mik a módjai és lehetőségei?

Beszéljen a felvető szerkezetekről!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövésszékeket és a kézi szerszámokat ábrázoló képsor.

7.B. Szakmai presztízsének növekedése érdekében milyen címek, rangok elérését tűzheti ki célul? Milyen országos népművészeti szakmai pályázatokat ismer?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

8.A. A szövéss megkezdése előtt milyen fontos munkaműveleteket kell elvégezni? Melyek a szövéss kéziszerszámjai? Beszéljen a vetélőfajtákról, vetülék csévéléséről!

A tételhez használható segédeszköz: Nincs segédanyag.

8.B. Zsűriztetni szeretne. Mit kell tennie, hova kell fordulnia? Honnan szerezhet naprakész információkat a zsűri helyszíneiről, a zsűrizés szempontjairól? Szakmai területén milyen lehetőségei vannak a gyűjtés, továbbképzések, szakmai továbblépés területén?

9.A. Miért jelentős a borda és a nyüst szerepe a szőttesek tervezéskor és szövésnél?

9.B. Szakmai fejlődése, értékesítési lehetőségek bővítése, ismertségének növelése érdekében szakmai fórumokat keres. Mik azok az információs, kommunikációs csatornák, melyek segítségével szakmai tájékoztatást kaphat? (események, pályázatok, vásárok, szakmai továbbképzések stb.) Sorolja fel a legfontosabbakat!

10.A. Mutassa be a szövetkészítés elvét, a szövés munkafolyamatát, a szövő szerkezetek legfontosabb részeit, és azok funkcióit!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövőszéket ábrázoló képek

10.B. Vállalkozás indításához önnek vállalkozóvá kell válnia. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy sikeressé váljon? Milyen vállalkozási formákat ismer? Melyiknek milyen előnyei és hátrányai lehetnek? Mik a vállalkozás létrehozásának feltételei, szabályai, menete az egyes vállalkozási formák esetében?

11.A. Beszéljen a szövszerkezetek típusairól, fejlődésük történetéről!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövő szerkezeteket ábrázoló képek

11.B. Létrehozta vállalkozását. Milyen beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei vannak? Mik a vállalkozások államháztartással szembeni kötelezettségei?

12.A. Hogyan kell beállítani a szövő szerkezeteket ahhoz, hogy gyorsan és hibátlanul dolgozhasson?

12.B. Ön önállóan tervező alkotó kézművessé vált. Miért lehet fontos a saját logó, jel? Saját mestersége területén miként lehet jelölnie a készítő személyét? Hogyan tudja bizonyítani azt, hogy piacra vitt, kiállításra benyújtott terméke zsűrizett?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: komplex szóbeli vizsgatevékenység

13.A. Milyen módszerekkel érheti el a csíkos mintázatot a szövetben?

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövött textil darabok

13.B. Induló vállalkozásához üzleti tervet kell készítenie. Mely esetekben szükséges, vagy célszerű még üzleti tervet készíteni? Mi az üzleti terv fejezeteinek rövid tartalma?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

14.A. Mutassa be a vetülékbegegéssel képezhető mintázás technikáját!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövött textil darabok

14.B. Egy pályázat kapcsán elemeznie kell saját piaci helyzetét. Mutassa be a saját mestersége területén egy működő kézműves vállalkozás SWOT elemzését! Mik azok a körülmények, amelyeket figyelembe kell venni egy döntés során?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: komplex szóbeli vizsgatevékenység

15.A. Mutassa be az azsúr, a csipke és a vászon kilim technikát!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövétt textil darabok

15.B. Amennyiben vállalkozásában új terméket szeretne bevezetni, hogyan, milyen szempontok figyelembe vételével készít árkalkulációt? Foglalja össze az eladási ár kialakításának elveit, az árak kialakításánál figyelembe veendő jogszabályi előírásokat!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

16.A. Milyen sávoly és abból levezetett kötéseket ismer? A sávoly kötések szabványos ábrázolásáról és kottázásáról beszéljen!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövétt textil darabok

16.B. Mikor célszerű pénzügyi tervet készíteni, mit tartalmazzon a pénzügyi terv?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: komplex szóbeli vizsgatevékenység

17.A. Ismeretese a szálbehúzás és göbös technikákat!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövött textil darabok

17.B. Váratlanul olyan jelentős, egyedi megrendelési ajánlatot kap, amely különbözik eddigi termékeitől. Mit tesz a megrendelés létrejötte érdekében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

18.A. Mutassa be a befejező műveleteket, a szőttesek levágásának módjait! Határozza meg az eszközök, szerszámok, alapanyagok, és a készáru tárolásának szabályait!

A tételhez használható segédeszköz: nincs

18.B. Megvalósult egy nagy megrendelés, a szerződést megkötötték. Mik a tennivalók a sikeres gyártás, a határidőre történő szállítás érdekében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: komplex szóbeli vizsgatevékenység

19.A. Beszéljen a takács szőttések értékesítésre való előkészítéséről, és a textil kresz címkékről!

19.B. Elkészült egy új tervezésű megrendelt terméke. Mik a további teendői?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Takács szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

20.A. Beszéljen a szövött anyagok helyéről a régi és az új lakáskultúrában!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott képek.

20.B. Mit nevezünk helyi terméknek? Milyen a jó helyi termék? Hogyan kapcsolódhatnak egymáshoz a helyi termék, a turizmus, és a helyi terméket előállító termelők, kézműves alkotók?

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1.A. Beszéljen a magyar nyelvterület szövő kultúrájában a takácsokról és a népi szövés mintakincséről, jellegzetességeiről!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, a tételhez illő képsor.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A kelmék típusai, készítésük módja
- Szövött textíliák legjellemzőbb alapanyagai
- Kik állították elő a takácsok számára az alapanyagot régen
- Kik voltak a takácsok, milyen takácsokat ismer a szakirodalom
- Takácsok által készített lakás textíliák
- Mit nevezünk népi szötteseknek
- Magyar nyelvterület jellegzetes szöttesei
- Egy szabadon választott tájegység szöttesei (képek alapján)

1.B. Ön egy műhelyt, műhelygalériát szándékozik kialakítani magának. Milyen szempontok alapján választja ki vállalkozásának helyszínét, telephelyét? Hol nyitna műhelygalériát? Milyen információkat, és hogyan gyűjtene össze a vállalkozás sikerességének megalapozásához? Mik a műhely kialakításának szempontjai az Ön mestersége esetében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Piackutatás
- Piacelemzés
- Marketing koncepció
- Marketing mix fogalma
- Telephely engedélyeztetése (szakmánként változó)
- Műhely – bemutató terem, kapcsolata, kialakítása
- Egyéb szükséges engedélyek beszerzése

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

2.A. Beszéljen a takács szőttesek készítésének előkészületeiről, a tervezés lépéseiről, a feladat elvállalásától, a szövés megkezdéséig!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Tervezés menete
- Mintagyűjtemény készítése, forrásanyag
- Vázlatok, látványrajz
- Méretek
- Technikaválasztás
- Műhelyrajz, kötésrajz
- Színválasztás
- Alapanyag választás
- Szövő szerkezet kiválasztása
- Kivitelezés előkészülete

2 B. Műhelyének belső berendezését alakítja ki. Milyen feltételeket kell megteremteni a műhely működésére vonatkozóan? Milyen szempontokat kell figyelembe venni, milyen engedélyeket kell beszerezni? Van-e lehetősége arra saját szakmájában, hogy a szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzését ütemezze, ha igen, milyen módon?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Környezetvédelmi előírások
- Egészség és balesetvédelmi előírások
- Munkavédelmi előírások
- A vállalkozás, a műhely működéséhez legszükségesebb eszközök, esetleg gépek, berendezések felsorolása
- Beszerzési források
- Későbbre halasztható beszerzések

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

3.A. Megadott minták alapján elemezzen szövött anyagokat, jellemezze az alapkötéseket!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott szövött textil minták

Kulcsszavak, fogalmak:

- Szín és fonákoldal, lánc- és vetülékirány
- Szövetszerkezet (vászon, szőnyeg, madzag típusú...)
- A lánc és vetülék kereszteződései
- A szövet fogalma
- Kötéstani alapfogalmak
- Mi a kötésrajz, és mit tartalmaz?
- Hogyan ábrázoljuk a lánc és vetülék kötésponthoz?
- Mi a mintaelem, és a riportálás?
- Melyek az alapkötések?
- Az alapkötések egyenkénti jellemzése

3.B. Vállalkozást indít. Milyen alapanyagokat, segédanyagokat szükséges saját mestersége esetében készletként tárolni? Mik az anyagbeszerzés lehetséges forrásai, milyen módon tudja azokat beszerezni? Mutassa be az alapanyagok, segédanyagok tárolásának szabályait az Ön mestersége területén! Milyen feltételek, technológiai folyamatok szükségesek az alapanyagok munkához való előkészítéshez?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alapanyagok felsorolása beszerzési forrásonként
- Segédanyagok felsorolása beszerzési forrásonként
- Tárolási szabályok
- Kártevők, védekezés
- Környezetvédelmi szabályok
- Az előkészítő műveletek helye kialakításának szempontjai, eszközei

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

4.A. Melyek a leggyakrabban használt alapanyagok a takács- és paraszt szőtteseknél?

Beszéljen a pamutról!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott szövött, pamut textil minták, valamint a gyapotot ábrázoló képek

Kulcsszavak, fogalmak:

- Táblázat, növényi eredetű szálak anyagok
- Háncsrostok, magszálak
- A pamutról:
 - Gyapot növényről általában
 - Pamut, fizikai tulajdonságai
 - Kémiai tulajdonságai
 - Felhasználhatósága
- A pamut alkalmazása a régi szőtteseknél
- A pamut alkalmazása a szőtteseknél ma

4.B. Műhelyének kialakítását tervezi. Milyen szempontokat kell figyelembe vennie a raktározás területén?

Beszéljen az alap- és segédanyagok, környezetre káros anyagok, hulladékok, félkész és késztermékek elhelyezéséről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Raktári rend
- Anyagok, félkész és késztermékek tárolása
- Veszélyes hulladékok, környezetre ártalmas anyagok tárolása
- Állagvédelem, kártevők elleni védelem
- Raktári nyilvántartás

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

5.A. Beszéljen a len és kender felhasználásáról a magyar szövés-kultúrában!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott szövött, len és kender textil darabok, valamint a lent és a kendert ábrázoló képek

Kulcsszavak, fogalmak:

- Milyen ruházati, és lakástextíliákat szöttek kenderből
- Táblázat: Növényi eredetű szál as anyagok
- Kender:
 - A kender növényről általában
 - Termesztése, őshazája
 - Mikroszkopikus képe
 - Fizikai, kémiai tulajdonságai
 - Fonáshoz való előkészítése
 - Felhasználhatósága
 - Jelentősége a szövés-kultúrában
- Len:
 - A len növényről általában
 - Termesztése, őshazája
 - Mikroszkopikus képe
 - Fizikai, kémiai tulajdonságai
 - Felhasználhatósága

5.B. Vásárba kapott meghívást. Milyen szempontokat vesz figyelembe a visszajelentkezés-kor? Hogyan, milyen szempontok szerint választja meg vásárra vitt portékáit? Milyen promóciós, reklám anyagot visz magával? Hogyan, milyen módon rendezi be standját, hívja fel a vásárlók figyelmét önmagára, portékáira?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Helypénz mértéke, a stand nagysága, sátor, pult biztosítása
- A vásár helyszíne a vásárlóerő szempontjából
- Vásár nagysága, meghívott kézművesek összetétele
- Mesterremekek – ajándéktárgyak száma, aránya
- Promóciós anyagok
- Cégér
- A stand berendezése, a termékek elhelyezése, díszítése

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

6.A. Beszéljen a fonalokról, cérnákról. Milyen változások jelzik a fonás fejlődésének történetét?

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott fonal és cérna mintadarabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- Mi a fonal, mi a cérna
- Díszített cérnák, sodrat
- Fonalfinomsági számok
- A szálás anyagok előkészítése fonáshoz
- Melyek a fonás alpműveletei, munkaszakaszai
- Fonás az őskorban
- Guzsaly és gyalogorsó
- Fonókerék
- Rokka
- Újítások a fonalkészítés terén, a XVIII. századi ipari forradalom korában
- Gyűrűs fonógép működési elve
- Fonalhibák és azok következményei szövés közben

6.B. Olyan vásárba kapott meghívást, ahol mesterségbemutatót is kell tartania. Milyen technikát (technikákat) és milyen munkafázisokat mutatna be az érdeklődőknek? Hogyan készül fel otthon e feladatra? Hogyan rendezi be a standját, miként oldja meg az árusítást a mesterségbemutató mellett?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Technikák felsorolása
- Szükséges anyagok, eszközök, esetleg gépek, félkész termékek
- Szükséges infrastruktúra (víz, villany, stb.)
- Helyigény
- Árusítás-mesterségbemutató lebonyolítása
- Stand berendezése
- Miként tudja megoldani a szállítást?
- Milyen néprajzi, szakmai témákról beszél a bemutató közben?

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

7.A. Mi a felvetés célja, mik a módjai és lehetőségei?

Beszéljen a felvető szerkezetekről!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövőszékeket és a kézi szerszámokat ábrázoló képsor.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A felvetés célja
- A felvetés sűrűségének, szélességének és hosszának kiszámítása
- Mi a láncképes fonalak és cernák jellemzője
- LánCFonalak előkészítése a felvetéshez
- Felvetés módjai, története
- Vetőfára való felvetés két szállal
- Betekerés a szövőszék lánChengerére
- Nyüstbefűzés, bordába húzás
- Szalagfelvetőgép részei, működése
- Előhengeres felvetőgép működése
- Írezés célja, módja
- Felvetéskor előforduló hibák, és azok következményei

7.B. Szakmai presztízsének növekedése érdekében milyen címek, rangok elérését tűzheti ki célul? Milyen országos népművészeti szakmai pályázatokat ismer?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Népművészet Ifjú Mestere cím, és elérhetősége
- Népi Iparművész cím és elérhetősége
- Népművészet Mestere cím és elérhetősége
- Országos Ifjúsági Népi Kézműves pályázat
- Országos szakági pályázatok (saját szakmáján belül)
- Mesterremek pályázat
- Országos Népművészeti Kiállítás

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

**8.A. A szöveg megkezdése előtt milyen fontos munkaműveleteket kell elvégezni?
Melyek a szöveg kéziszerszámai? Beszéljen a vetélőfajtákról, vetülék csévélésről!**

A tételhez használható segédeszköz: Nincs segédanyag.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Lánc és vetülékfonalak és cérnák kiserelése vásárláskor
- Lánc és vetülékfonalak előkészítése felvetéshez, szöveghez
- Csévefajták
- Csévézés módjai és lehetőségei
- Vetélőfajták
- Vetülék orsózás módjai, lehetőségei
- Szélfeszítők fajtái és használatuk
- Kéziszerszámok
- Tervdokumentáció
- A munka megkezdése a felvetett szövegszéken

8.B. Zsűriztetni szeretne. Mit kell tennie, hova kell fordulnia? Honnan szerezhet naprakész információkat a zsűri helyszíneiről, a zsűrizés szempontjairól? Szakmai területén milyen lehetőségei vannak a gyűjtés, továbbképzések, szakmai továbblépés területén?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hagyományok Háza honlap, zsűrizés, továbbképzések
- Népi Iparművészeti alkotások zsűrizésének szempontrendszere
- Néprajzi gyűjtőkörű múzeumok, gyűjtemények
- Néprajzi szakirodalom (saját szakmáját tekintve)
- Jeles alkotók felsorolása saját szakmájában
- Szakmai civil szervezetek, programjaik

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

9.A. Miért jelentős a borda és a nyüst szerepe a szóttések tervezéskor és szövésnél?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A szövés alapelve
- A bordasűrűség és a szövetek minőségének összefüggései
- A borda fajtái, számozása
- Bordaláda mozgatásának lehetőségei
- A gyorsvetélős szövőszék bordaládájának részei, és a vetelőfiók működése
- Nyüstök fajtái, alapanyaga, készítésének módjai
- Nyüstkeret és nyüst szemek
- A nyüst mozgatásának módjai, (csiga, sikoltyú stb.)
- Szádnnyílás, a szádnnyílás hibái több nyüst esetén
- Nyüst és lábító kapcsolata
- Segédlábító szerepe
- Takácsszövőszék nyüstösgépének működési elve

9.B. Szakmai fejlődése, értékesítési lehetőségek bővítése, ismertségének növelése érdekében szakmai fórumokat keres. Mik azok az információs, kommunikációs csatornák, melyek segítségével szakmai tájékoztatást kaphat? (események, pályázatok, vásárok, szakmai továbbképzések stb.) Sorolja fel a legfontosabbakat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Intézmények (Hagyományok Háza, Közművelődési intézmények)
 - Civil szervezetek (NESZ, megyei egyesületek, AMKA)
 - Kamarák (Kézműves Kamara)
 - Múzeumok
- honlapjai, hírlevelei, információs kiadványai

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

10.A. Mutassa be a szövetkészítés elvét, a szövés munkafolyamatát, a szövő szerkezetek legfontosabb részeit, és azok funkcióit!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövőszéket ábrázoló képek

Kulcsszavak, fogalmak:

- A szövet fogalma
- A szövetkészítés
- A szövőszékek működésének elve
- Szövő szerkezetek alaptípusai
- Szövőszék részei és azok feladatai

10.B. Vállalkozás indításához önnek vállalkozóvá kell válnia. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy sikeressé váljon? Milyen vállalkozási formákat ismer? Melyiknek milyen előnyei és hátrányai lehetnek? Mik a vállalkozás létrehozásának feltételei, szabályai, menete az egyes vállalkozási formák esetében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A vállalkozó személyes tulajdonságai
- A vállalkozó szakmai felkészültsége, vezetői, szervezői képessége
- A vállalkozások közös jellemzői, formái, tulajdonformák
- Egyéni vállalkozás alapítása, működtetése
- Gazdasági társaság (Közkereseti társaság, BT, KFT) alapítása
- Társas vállalkozások formái, és működésük jellemzői
- A vállalkozási formák közötti választás szempontjai az adott mesterség területén

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

11.A. Beszéljen a szövőszerkezetek típusairól, fejlődésük történetéről!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövő szerkezeteket ábrázoló képek

Kulcsszavak, fogalmak:

- Óskori szövő szerkezetek
- Ókori szövő szerkezetek
- Középkori szövőszékek
- Különböző kultúrák legjellemzőbb szövő szerkezetei
- Népi, (paraszt) szövőszékek
- Gyorsvetélős szövőszékek
- Takácsok szövőszékei
- A bordák és nyüstök mozgatójának módjai
- A láncfonalak megfeszítésének módjai (likasfás, fogaskerekes stb.)
- Találmányok (pl. Jacquard szövőgépe)

11.B. Létrehozta vállalkozását. Milyen beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei vannak? Mik a vállalkozások államháztartással szembeni kötelezettségei?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Könyvelő alkalmazása
- Könyvvitel, bizonylati elv
- Bevételek, költségek alapbizonylatai
- Nyilvántartások
- Adó- és járuléknemek, fizetési kötelezettségek
- Bejelentési, nyilvántartási, elszámolási feladatok, melyek az egyes adónemekhez, járulékokhoz kapcsolódnak

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

12.A. Hogyan kell beállítania a szövő szerkezeteket ahhoz, hogy gyorsan és hibátlanul dolgozhasson?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Szövőszék ellenőrzése a munka megkezdése előtt (ékek, csavarok)
- A szövési sík ellenőrzése
- A nyüst és lábító felkötésének ellenőrzése
- Szádnnyílás ellenőrzése
- Lánc és szövethenger állapota
- Vetélők állapota
- A különböző vetélők átvetésének módja és lehetőségei
- Lánc és vetülék minősége, mennyisége
- Vetülékorsózás módjai a gyors és hibátlan lefejtődés érdekében
- A lánc szakadások okai és az elhárításának módjai
- A szövet összehúzódnásának elkerülése, ennek módjai és lehetőségei

12.B. Ön önállóan tervező alkotó kézművessé vált. Miért lehet fontos a saját logó, jel? Saját mestersége területén miként lehet jelölnie a készítő személyét? Hogyan tudja bizonyítani azt, hogy piacra vitt, kiállításra benyújtott terméke zsúrizett?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alkotásba komponált monogram, évszám lehetősége
- Hátoldalon szereplő saját jel, monogram
- Páva védjegy
- Szellemi termék fogalma
- Tervezés – kivitelezés viszonya
- Társ mesterségekkel való együttműködés esetén az együttműködő kollégák megnevezése

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

13.A. Milyen módszerekkel érheti el a csíkos mintázatot a szövetben?

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövőtt textil darabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- Mi a ritmus, mi a kompozíció
- A csík, mint mintázat
- Szimmetria, aszimmetria
- A csíkritmusok fajtái
- A csík létrehozása különféle módszerekkel
- Csíkritmusok a népi vászonszövésben
- Rongyszőnyegek
- Zsákok, egyéb kenderből készült textíliák
- Csíkos pamut szőttesek
- Kockás szőttesek

13.B. Induló vállalkozásához üzleti tervet kell készítenie. Mely esetekben szükséges, vagy célszerű még üzleti tervet készíteni? Mi az üzleti terv fejezeteinek rövid tartalma?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az üzleti terv szerepe a vállalkozások működésében (vállalkozás indítása, források megtérülésének kalkulációja, folyamatos működés megalapozása, finanszírozási források megszerzése, fejlesztés, átalakítás esetén, válság esetén, átszervezés esetén)
- Az üzleti terv felépítése:
 - A vállalkozás adatai
 - Összefoglalás
 - A vállalkozás tevékenységének leírása
 - Marketing terv
 - Működési terv
 - Szervezeti terv
 - Pénzügyi terv
 - Kockázati, készenléti terv
 - Vezetési koncepció

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

14.A. Mutassa be a vetülékbegegéssel képezhető mintázás technikáját!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövvött textil darabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- Vetülékbegegéssel képezhető mintázat
- Szedettek a magyar népművészet és a takácsok szöttesein
- A szedetttes minták rajzolása, mintagyűjtemény készítése
- Számolás
- Mintafelszedés
- Deszkázás
- Csépek szerepe
- Pótnyüstök szerepe
- Visszaszedés, szimmetrikus mintázatnál
- A deszkázás, és a csépek használatának munkavédelmi előírásai

14.B. Egy pályázat kapcsán elemeznie kell saját piaci helyzetét. Mutassa be saját mestersége területén egy működő kézműves vállalkozás SWOT elemzését! Mik azok a körülmények, amelyeket figyelembe kell venni egy döntés során?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az elérendő cél megfogalmazása
- SWOT analízis:
 - Erősségek
Milyen előnyei vannak az ön által tervezett tevékenységnek? Mit csinál jobban, másként, mint mások? Mit mondanak önről mások, mik az erősségei?
 - Gyengeségek
Min tudna javítani? Mit kellene elkerülnie? Mit mondanak mások önre vonatkozó gyengeségként?
 - Lehetőség
Milyen lehetőségei vannak? Milyen réteget tud megcélozni termékeivel? Milyen rendezvényekre, vásárookra, értékesítési lehetőségekre számíthat a piacon?
 - Veszélyek
Milyen akadályok merülnek fel? Versenytársak, közizlés

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

15.A. Mutassa be az azsúr, a csipke és a vászon kilim technikát!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövött textil darabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- LánCFonalak minőségével szemben támasztott követelmények.
- LánCFonal forgatásával való mintázás
- Azsúr kivitelezés formái
- Azsúr más technikákkal (képeken bemutatása)
- Vászon kilim technikája
- Vászon kilim alkalmazása
- Vászon kilim és Azsúr technika, csipkeszövés
- Csipke szövés technikája

15.B. Amennyiben vállalkozásában új terméket szeretne bevezetni, hogyan, milyen szempontok figyelembe vételével készíT árKalkulációt? Foglalja össze az eladási ár kialakításának elveit, az árak kialakításánál figyelembe veendő jogszabályi előírásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Költségelvű árKépzés:
 - AnyagKöltség
 - Munkadíj
 - Rezsiköltség
 - Haszon
 - Nettó eladási ár
 - ÁFA (mentesség lehetősége)
 - Bruttó eladási ár
- Kereslettől függő árKépzés:
 - Piaci versenyhelyzet
 - Árdifferenciálás
- Bevezető ár
- Lehetőséges árendmények (nagy mennyiségű, vagy rendszeres vásárlás esetén)
- Ár-minőség viszonylat
- Célcsoport árérzékenysége

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

16.A. Milyen sávoly és abból levezetett kötéseket ismer? A sávoly kötések szabványos ábrázolásáról és kottázásáról beszéljen!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövött textil darabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nyüstök mozgatósi lehetőségei
- A nyüst szerepe
- Szabványos ábrázolása
- Sávoly kötések a kötés rajzon és a szövött anyag képe
- Sávoly kötés nyüst befűzésének módjai
- Fehéren, fehér nyüstös abroszok (kotta szemléltetése)
- táblás szövésű abroszok
- Több nyüstös színes mintázás székely szoknyákon, ágytakarókon
- Kotta szemléltetése

16.B. Mikor célszerű pénzügyi tervet készíteni, mit tartalmazzon a pénzügyi terv?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Derüljön ki, életképes-e a tervezett új termék gyártása, vagy az új ötlet
- Megélhetést, nyereséget biztosít-e rövid, vagy középtávon
- Miből lehet addig is finanszírozni a működést (hitel, kölcsön lehetősége)
- Üzlettárs bevonása
- Könyvelőtől a szükséges adatok, információk kérése
- Elemei: költségvetési terv, cash-flow kimutatás, eredmény kimutatás, mérleg, induló költségek, működő költségek felsorolása, grafikon készítése a fedezeti pontról, megtérülési pontról, pénzügyi mutatók, finanszírozás

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

17.A. Ismeretese a szálbehúzás és göbös technikákat!

A tételhez használható segédeszköz: A szaktanár által kiválasztott, szövött textil darabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- Szálbehúzás egysoros kivitelezése (abroszokon, kendőkön elemezve)
- Szálbehúzás egybevetéses kivitelezése (kerpákon)
- Szálbehúzás alkalmazási lehetőségei, indokai
- Különböző szálbehúzásos minták elemzése, képek alapján
- Göbös technika vászon szötteken
- Göbös technika kivitelezése
- Göbös technika szimbólumai (minták elemzése képek alapján)

17.B. Váratlanul olyan jelentős, egyedi megrendelési ajánlatot kap, amely különbözik eddigi termékeitől. Mit tesz a megrendelés létrejötté érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Gyűjtőmunka szakirodalomban, múzeumokban
- Tervek vázlatok készítése
- Esetlegesen munkatársak, társmesterségek bevonása
- Árkalkuláció
- A feladat elvégzéséhez szükséges munkafolyamatok áttekintése
- Egyeztetés a megrendelővel, ha szükséges társtervezővel, bedolgozóval
- Szerződéskötés

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

18.A. Mutassa be a befejező műveleteket, a szőttesek levágásának módjait! Határozza meg az eszközök, szerszámok, alapanyagok, és a készáru tárolásának szabályait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A szöttes kezdésekor és befejezésekor a szegés és a rojt
- A szegés lehetősége
- Rojtozás lehetőségei, módjai
- A levágás módjai és lehetőségei
- Az új szöttes indítása a régi levágásakor
- A láncfonalak lefogyásakor a levágás módja, az új lánc bekötözése
- A „kereszt” és őrzésének fontossága
- A többnyüstös és a szedett szőtteseknél szép és ép szélek tulajdonságai

18.B. Megvalósult egy nagy megrendelés, a szerződést megkötötték. Mik a tennivalók a sikeres gyártás, a határidőre történő szállítás érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Tervdokumentáció készítése
- Munkafeltételek megteremtése
- Előleg felvételének tisztázása
- Pénzügyi terv
- Gépek, eszközök beszerzése
- Anyagbeszerzés
- Munkafolyamat megszervezése
- Alkalmazott vagy bedolgozó felvétele, szerződéskötés
- Egyeztetés társmesterekkel
- Munkafolyamat megtervezése, időbeli ütemezése, munka elvégzése

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

19.A. Beszéljen a takács szőttesek értékesítésre való előkészítéséről, és a textil kresz címkékről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nyerstermék
- Szálvégek eldolgozás, szegés módjai
- Rojtozás
- Több darabból álló termékek összedolgozásának módjai
- Vasalás, gőzölés
- Címkézés, használati, kezelési utasítás
- A textil kresz
- A szőttes készítése során keletkező tervdokumentáció archiválása

19.B. Elkészült egy új tervezésű megrendelt terméke. Mik a további teendői?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Zsúrizás lehetősége
- Dokumentálás, fényképezés, későbbi promóció érdekében
- Számlázás
- Fizetési módok
- Kötelező használati utasítással, címkével való ellátás
- Csomagolás
- Leszállítás
- Beszerelés
- Javítás
- Garanciavállalás

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

20.A. Beszéljen a szövött anyagok helyéről a régi és az új lakáskultúrában!

A tételhez használható segédeszköz: képek, mintadarabok

Kulcsszavak, fogalmak:

- Kik és milyen szerkezetekkel hozhatnak létre szövött anyagokat?
Kézművesek, népművészek, iparművészek
- Lakástextília
- Öltözködés textília
- Más célra használható textíliák
- Régi és új alapanyagok
- Textíliák felhasználása régen és ma

20.B. Mit nevezünk helyi terméknek? Milyen a jó helyi termék? Hogyan kapcsolódhatnak egymáshoz a helyi termék, a turizmus, és a helyi terméket előállító termelők, kézműves alkotók?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A helyi termékek sajátosságai:
 - A termék helyhez való kötöttsége, tájjellege
 - Helyi anyagok felhasználása,
 - Helyi kulturális elemek felhasználása
 - Helyi munkaerő alkalmazása
- Mitől jó egy helyi termék?
 - Hitelesen megjeleníti a helyi kulturális hagyományokat
 - A különböző helyi termék előállítók egymással együttműködve hozzáadott (többlet) értéket hoznak létre (készletek, mezőgazdasági termékek igényes csomagolása stb.)
 - Helyi védjegy, logó feltűntetése – minőség!
- Turizmus szerepe:
 - A turizmus kínálatot generál (helyi termék boltok, vendéglátóhelyek)
 - Mesterségbemutatók szervezése

